Cena 2 złote

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 114 | Częstochowa, środa 15 maja 1946 r. | Rok II.

Konferencja czterech ministrów

Nowe nadzieje na porozumienie

LONDYN (BBC). — Korespondenci, informujący o przebiegu konferencji czterech ministrów w Paryżu, donoszą, iż **wobec pomyślnych rezultatów dyskusyj nad kwestią odszkodowań wojennych i kolonii włoskich, dawny pesymizm ustąpił miejsca nowym nadziejom na porozumienie.** Niemniej jednak **dwie najważniejsze sprawy nadal pozostają otwarte, a mianowicie sprawa Triestu oraz sprawa czy konferencję pokojową należy zwołać natychmiast,** czy też dopiero po uzgodnieniu wszelkich kwestyj, związanych z traktatami pokojowymi. — Jeśli chodzi o tę drugą sprawę to wielce dla niej **znamiennym i pomyślnym jest ostatnie oświadczenie ministra Mołotowa, który gotów jest przy porozumieniu w sprawie traktatu z Włochami zgodzić się na zwołanie konferencji pokojowej, nie czekając na załatwienie sprawy wszystkich pozostałych traktatów.**

Ministrowie Bevin i Byrnes prowadzili rozmowy na temat przyszłości Zagłębia Ruhry. Nad tym samym zagadnieniem debatują obecnie rzeczoznawcy brytyjscy i francuscy.

PARYŻ, 14. 5. — Wobec opóźnienia, z jakim przybył do Paryża minister Bevin, poranne informacyjne zebranie czterech ministrów zostało przełożone na godziny popołudniowe. O godz. 18-ej czterej ministrowie zebrali się w biurze ministra Bidault. Omawiane były sprawy włoskie, a mianowicie: **podział floty włoskiej pomiędzy sprzymierzonych, zmiana granicy francusko-włoskiej oraz prawomocność przedwojennych umów dwustronnych miedzy Włochami a sprzymierzonymi.** Sprawa podziału floty włoskiej będzie prawdopodobnie odłożona do późniejszego rozstrzygnięcia.

W kołach politycznych francuskich utrzymuje się opinia, że na **wczorajszym posiedzeniu minister Bidault wysunął sprawę Zagłębia Ruhry.** Sprawa ta jest od kilku dni dyskutowana przez rzeczoznawców brytyjskich i francuskich, była ona również niejednokrotnie poruszana w prywatnych rozmowach czterech ministrów.

W sprawie granicy francusko-włoskiej uchwalono powołać komisję, składającą się z przedstawicieli czterech mocarstw, która ma zapoznać się na miejscu z pragnieniami ludności, zamieszkałej na terenach przygranicznych.

LONDYN (BBC), 14. 5. — Na wczorajszym wieczornym nieformalnym posiedzeniu czterech ministrów spraw zagranicznych w Paryżu omawiane były również sprawy niemieckie.

Minister Byrnes zaproponował, że udzieli instrukcji przedstawicielom Stanów Zjednoczonych w Sojuszniczej Komisji Kontroli Niemiec o utworzeniu komisji czterech mocarstw, która zajmie się badaniem postępów w demilitaryzacji Niemiec. Według doniesień agencji Reutera wniosek spotkał się z ogólnym uznaniem.

Minister Byrnes postawił również wniosek, aby dopuścić Chiny do obrad nad sprawami niemieckimi. Co do tego wniosku nie doszło do ostatecznego porozumienia.

PROKURATOR SHAWCROSS O WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

LONDYN (BBC). — Główny oskarżyciel brytyjski na procesie w Norymberdze, prokurator Shawcross, który jest członkiem gabinetu brytyjskiego, wypowiedział się ostatnio na temat współpracy międzynarodowej. Oświadczył on, że Wielka Brytania pragnie współpracować przy budowie nowego świata. **Głównymi wytycznymi Wielkiej Brytanii we współpracy międzynarodowej są: umiędzynarodowienie baz, udostępnienie wszystkim państwom surowców, uczynienie wspólnym dobrem całego świata zdobyczy, wiedzy i techniki współczesnej.**

Wielka Brytania jest gotowa do współpracy w ONZ. **Decyzje OUZ mogą być dla Wielkiej Brytanii przychylne lub nieprzychylne,** w jednym i drugim przypadku — twierdzi prokurator Shawcross — będą one przez nią jednakowo przyjęte.

Mówiąc o stosunkach pomiędzy Wielką Brytanią a Związkiem Radzieckim Shawcross oświadczył, że zbyt wiele mówi się na temat nieporozumień pomiędzy obu państwami. **„Nie do pomyślenia jest** — mówi przedstawiciel prawa Wielkiej Brytanii — **abyśmy mieli jakiś interes w tym, by politykę swą w stosunku do Związku Radzieckiego prowadzić inaczej, jak po linii przyjaznej, wzajemnej współpracy. Nie do pomyślenia jest również, aby ZSRR miał taki interes.** Naród brytyjski pragnie szczerze współpracować z narodami radzieckimi, sądzimy, że i one są gotowe do tego samego".

Projekt podziału Belgii

BRUKSELA (PAP). — Projekt utworzenia z Belgii państwa federacyjnego, składającego się z dwóch autonomicznych jednostek, został jednogłośnie przyjęty na zjeździe Wallonów w Charles le Roi.

Na zjazd przybyło 1200 delegatów. Zaprojektowano by Belgia została podzielona na część północno zachodnią Flandrię i część wschodnią i południowo-wschodnią Wallonię w ramach państwa belgijskiego. Miasto Bruksela będzie miało prawo powzięcia decyzji czy stanie się trzecią „jednostką autonomiczną" czy też „miastem federalnym". Projekt został opracowany i wysunięty przez profesora uniwersytetu Liege Fernanda Dehousse'a, który był członkiem delegacji belgijskiej na ONZ. Projekt wymaga według konstytucji belgijskiej zatwierdzenia przez kwalifikowaną większość 2/3 parlamentu.

WIKTOR EMANUEL PRZYBYŁ DO ALEKSANDRII

NOWY JORK. — Były król włoski Wiktor Emanuel przybył w niedzielę do Aleksandrii, gdzie rozpoczyna swoje dobrowolne wygnanie.

PROCES MARSZ. ANTONESCU I TOWARZYSZY

BUKARESZT (PAP). — W końcowej fazie postępowania dowodowego w procesie przeciw marszałkowi Antonescu zeznawał m. in. jako świadek przywódca narodowej partii chłopskiej Maniu. Starał się on zbagatelizować znaczenie kontaktów utrzymywanych w swoim czasie z kliką marszałka Antonescu. Twierdzenie świadka, że o wybuchu wojny ze Związkiem Radzieckim dowiedział się dopiero z dzienników, wywołało powszechny śmiech na sali. Maniu przyznał zresztą, że omawiał zagadnienia wojenne z marszałkiem Antonescu. Był rzekomo przeciwny wojnie, ale wypowiadał się za wcieleniem Besarabii i Bukowiny do Rumunii. W dalszym ciągu procesu trybunał uznał, że posiada już wystarczające dowody, na których może oprzeć swe orzeczenie i wobec tego wstrzymał przesłuchiwanie świadków, jakkolwiek zeznania złożyło tylko 60 świadków z ogólnej liczby kilkuset. Rozpoczęły się przemówienia stron. Jeden z trzech oskarżycieli publicznych twierdził, że marszałek Antonescu uprawiał politykę podporządkowania się Hitlerowi i sprzedał naród rumuński, jak niewolników niemcom.

AREsZTOWANIE B. DYREKTORA ZAKŁADÓW HERMANNA GOERINGA

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że b. dyrektor zakładów Hermann Goering Werke dr. Hans Malsacher został aresztowany i przekazany wojennym władzom amerykańskim. Malsacher ma stanąć przed międzynarodowym trybunałem w Norymberdze pod zarzutem **popełnienia licznych zbrodni w Austrii w czasie wojny.**

Marsz. Tito do młodzieży

BELGRAD (PAP). — Marszałek Tito wygłosił na zjeździe młodzieży jugosłowiańskiej w Zagrzebiu przemówienie, w którym podkreślił, że Jugosławia będzie popierała swe żądania co do Triestu i jego zaplecza. Nasze żądania co do Triestu i Krainy Julijskiej przedłożone kongresowi paryskiemu — powiedział marszałek — opierają się na zasadach etnograficznych, gospodarczych i narodowych. Jednakże wielkie mocarstwa zadecydowały, że tylko względy etnograficzne będą brane pod uwagę. Co do Krainy Julijskiej decydują te są względy strategiczne, działające na niekorzyść naszego kraju. Nie możemy się zgodzić nawet na częściowe ustępstwo, gdyż słuszność jest po naszej stronie. Jugosławia poniosła wielkie ofiary, a żąda od mocarstw zachodnich tylko tego, co jej się należy, t. j. Istrii, Triestu i Wybrzeża Słoweńskiego.

ANTYFASZYŚCI W ISTRII DZIĘKUJĄ KARDELLOWI

PARYŻ, 14. 5. — Słoweńsko-włoski związek antyfaszystowski w Istrii wystosował depeszę do przebywającego w Paryżu w związku z konferencją czterech ministrów spraw zagranicznych wicepremiera jugosłowiańskiego Kardella. Depesza zawiera **wyrazy wdzięczności dla wicepremiera za gorliwe popieranie antyfaszystów słoweńskich i włoskich, zamieszkałych na terenach, będących przedmiotem sporu Włoch i Jugosławii oraz ich adherentów.**

PRACE NAD PROCEDURĄ OBRAD RADY BEZPIECZEŃSTWA

LONDYN (BBC). — Dwie podkomisje Rady Bezpieczeństwa, które pracują nad ustaleniem praw proceduralnych obrad, mają gotową już do przedstawienia Radzie listę zaleceń. Lista ta zawiera zalecenia podkomisyj w sprawie: **procedury debat, języka, oficjalnych raportów i oświadczeń oraz przyjmowania nowych członków,** nie interpretuje natomiast prawa głosowania i pełnomocnictw. Nad obydwoma tymi zagadnieniami podkomisje obradują nadal.

PREZ. TRUMAN KONFERUJE NA TEMATY APROWIZACYJNE

LONDYN (BBC). — Prezydent Truman konferuje obecnie na tematy aprowizacyjne z przybyłym specjalnie w tych sprawach leaderem Izby Gmin Morrisonem oraz Herbertem Hoover'em, który podróżował ostatnio po Europie i Azji, aby zbadać sytuację żywnościową na tych kontynentach jako osobisty delegat prezydenta Trumana. Delegat brytyjski Morrison ma zaapelować o zwiększenie dostaw żywności dla Europy. Korespondenci donoszą, że aktualne jest obecnie w USA przywrócenie racjonowania żywności. Na terenie całych Stanów Zjednoczonych odbywa się obecnie zbiórka konserw i odzieży, które mają być rozprowadzone w krajach europejskich za pośrednictwem UNRRA.

NOWY JORK. — Delegat brytyjski Morrison, który przybył do Waszyngtonu, celem porozumienia się z prezydentem Trumanem w sprawach aprowizacyjnych, oświadczył, że sprawy te przyjęły obecnie niepomyślny obrót, dodał jednak przy tym, że **„nie wierzę, abyśmy po wygranej wojnie dali się obecnie pokonać drugiemu nieprzyjacielowi ludzkości, jakim jest głód".** Następnie Morrison powiedział, że **„obecne nasze wysiłki zadecydują o losach przynajmniej jednego pokolenia".**

Amerykański sekretarz rolnictwa Anderson oświadczył, iż obecnie świat znajduje się w obliczu najbardziej dotkliwej klęski głodu i że wobec tej klęski należy zaoszczędzić jak najwięcej zboża, aby móc ją przetrwać. Anderson przewiduje, że **brak żywności będzie dawał się światu we znaki aż do przyszłorocznych zbiorów.**

WASZYNGTON (PAP). — Przewodniczący komitetu do walki z głodem b. prezydent Hoover powrócił do Waszyngtonu po podróży naokoło świata, podczas której zaznajomił się z polecenia prezydenta Trumana z sytuacją żywnościową w państwach **dotkniętych klęską głodu.**

Reżim gen. Franco
znowu na widowni

NOWY JORK, 14. 5. — Premier hiszpańskiego rządu republikańskiego dr. Jose Giral przybył samolotem z Paryża do Nowego Jorku. Oświadczył on, że przedłoży ONZ dokumenty wykazujące, iż rząd gen. Franco zagraża pokojowi światowemu. „Przedstawię narodom zjednoczonym wyczerpujące sprawozdanie, powiedział dr. Giral. Sprawozdanie to zostało opracowane przez rząd republikański i składa się z przeszło 20 dokumentów.

NOWY JORK, 14.4 5. — Premier hiszpańskiego rządu republikańskiego Jose Giral przedstawi w Nowym Jorku 21 dokumentów, stwierdzających szkodliwą działalność reżimu generała Franco w Hiszpanii. Dokumenty te obejmują 380 stron i zawierają dane, świadczące, że **uczeni niemieccy pracują w Grenadzie i Messynie nad bombą atomową.**

Dokumenty, jakie przedstawić ma Giral, **wykazać mają niezbicie groźbę, jaką reżim generała Franco w Hiszpanii stanowi dla pokoju i bezpieczeństwa świata.**

LONDYN (BBC), 14. 5. — Podkomisja Rady Bezpieczeństwa powołana do zbadania sprawy reżimu generała Franco w Hiszpanii podała do wiadomości, że nie zapadła decyzja zaproszenia na konferencje premiera republikańskiego rządu hiszpańskiego Girala.

Przewodniczący podkomisji oświadczył, że **dr. Giral może złożyć swój memoriał w sekretariacie generalnym ONZ, skąd drogą służbową będzie on przekazany podkomisji.**

Podkomisja weźmie pod uwagę dokumenty, przedstawione przez podziemie hiszpańskie pod tym warunkiem, że w każdym wypadku będzie stwierdzona ich autentyczność.

RUCH OPORU W HISZPANII WALCZY

MADRYT, 14. 5. — Jak donoszą korespondenci z Madrytu, doszło tam w dniu wczorajszym do strzelaniny pomiędzy policją a hiszpańskim ruchem oporu. W wyniku starcia 4 osoby zostały zabite a 15 rannych.

BELGIA DOMAGA SIĘ WYDANIA DEGRELLE'A

LONDYN (BBC), 14. 5. — Podkomisja Rady Bezpieczeństwa powołana do zbadania sprawy reżimu generała Franco w Hiszpanii otrzymała list od rządu belgijskiego, w którym **donosi o swym bezskutecznym, jak dotąd, zwróceniu się do generała Franco o wydanie przebywającego na terenie Hiszpanii Leona Degrelle'a.** Rząd belgijski zamierza Leona Degrelle'a postawić w stan oskarżenia za współpracę z niemcami.

Polska na Targach Lionskich

PARYŻ (PAP). — Pomysłowo udekorowane stoisko polskie na Targach Liońskich cieszy się zasłużonym powodzeniem. Podkreśla się znamienny udział Polski w tych targach, w szczególnie dla niej ciężkim okresie powojennym, co świadczy wymownie o tym, że Polska jest jedynym z państw, które zdecydowanie wkroczyły na drogę odbudowy.

Pomimo wielkich trudności transportowych, przywiezione zostały liczne próbki towarów, wzory, fotografie i wykresy, ilustrujące twórczy wysiłek szeregu gałęzi przemysłu.

W drobnych wagonikach, wykonanych specjalnie dla stoiska, rozłożone są próbki węgla polskiego, o który ubiega się wiele krajów, a między innymi Francja.

Wzory wysokogatunkowych materiałów **włókienniczych są zebrane w obfitym** zbiorze. Dobrze prezentują się również lekkie materiały damskie o licznych i gustownych deseniach.

Szereg eksponatów zapoznaje nas z możliwościami eksportowymi naszej metalurgii: widzimy szyny, części mechaniczne, odlewy i rury.

Całe stoisko szczelnie wypełnione; rozstawione są bele papieru, chemikalia, wódki, mydła, zioła lecznicze i wiele innych wyrobów.

Pięknie wykonany jest orzeł polski w płycie węgla (plaskorzeźba).

Szczególna uwaga poświęcona została spółdzielczości, której przypada ważna rola rozdziału produktów rolnych i przemysłowych w obrocie od wytwórcy do konsumenta. Specjalne tablice ilustrują działalność **związku gospodarczego spółdzielni „Społem".**

Na arenie międzynarodowej

Aktualia światowe

Konferencja dominialna

(k) Równocześnie z obradującymi w Paryżu ministrami spraw zagranicznych czterech głównych mocarstw odbywali swe posiedzenia w Londynie premierowie dominiów brytyjskich, wchodzących w skład British Commonwelth of Nations. Wszyscy czytelnicy gazet dobrze jeszcze pamiętają, jak to angielski minister spraw zagranicznych Ernest Bevin krążył między Paryżem i Londynem uzgadniając ze swymi kolegami z Nowej Zelandii, Południowej Afryki, Kanady i Australii ewentualne swoje enuncjacje na konferencji paryskiej. Dlaczego tak się działo? Czy tylko przez zwykłą kurtuazję, by podkreślić, że zdanie Chiffleya, Smutsa, czy Mackenzie Kinga waży równie wiele jak zdanie samego Bevina? Na pewno nie szło o to. Konferencja paryska ma być wstępem do ostatecznego opracowania mapy nie tylko Europy, ale całego świata i z angielskiego, ewentualnie brytyjskiego punktu widzenia ma imperium temu zapewnić nie tylko bezpieczeństwo, ale maksymalnie dające się osiągnąć korzyści. Korzyści te mają być zaś dwojakiego rodzaju: w pierwszym rzędzie mają zapewnić obronę imperium pod względem militarnym, a następnie zagwarantować jak najlepsze warunki gospodarczo-polityczne.

Oczywiście obydwa problemy te zazębiają się ze sobą ściśle i nie dadzą się rozwiązać w sposób prosty bez tego, by Wielka Brytania nie poniosła jakichś ofiar i nie poczyniła pewnych ustępstw na rzecz innych mocarstw.

Dwa są wielkie obszary na kuli ziemskiejskiej, które mężom stanu Wielkiej Brytanii przyczyniają najwięcej kłopotów. Pierwszym jest Pacyfik, a drugim basen Morza Śródziemnego. Jeżeli chodzi o Pacyfik i związaną z nim obronę dominiów, to nie jest to kwestia łatwa, mimo pozorów braku jakiejkolwiek rywalizacji ze strony innego mocarstwa po pokonaniu Japonii. Szczególnie chodzi o stanowisko, jakie zajmują rządy Australii i Nowej Zelandii, które wychodzą z założenia, że w czasie ostatniej wojny obydwa te kraje zbyt mocno były narażone na niebezpieczeństwo, by i w powojennym świecie miały narażać się na grożącą im agresję. Z tego powodu rządy dominiów tych są zdania, że należy jak najbardziej zacieśnić współpracę ze Stanami Zjednoczonymi, która zainicjowana już została w czasie wojny. Ale takie postawienie sprawy nie bardzo odpowiada centralnemu rządowi w Londynie, gdyż może zaistnieć analogiczna sytuacja do tej jaka powstała we wzajemnych stosunkach między Stanami Zjednoczonymi i Kanadą, że dominium to coraz bardziej podpada pod zależność USA i w ten sposób wpływy gospodarcze Anglii stają się coraz mniejsze, co w przyszłości może pociągnąć za sobą daleko idące skutki. Oczywiście, jeżeli chodzi o obronę militarną tych dwóch na Pacyfiku położonych dominiów, można by uniknąć ewentualnej opieki Stanów Zjednoczonych w ten sposób, że utworzonoby zarówno w Australii, jak i w Nowej Zelandii samodzielne ogniska przemysłu zbrojeniowego i bazy floty wojennej oparte o współpracę armij lądowych, ale na przeszkodzie w zrealizowaniu takiego planu stoi kwestia zdobycia wielkiej ilości fachowców i późniejszego przesiedlenia ich na tereny zamorskie, a Anglia w żadnym razie pozwolić sobie na to nie może.

Tyle jeżeli chodzi o odległe tereny położone na Oceanie Spokojnym. Drugim obszarem, nastręczającym Wielkiej Brytanii sporo kłopotów, jest wymieniony już basen Morza Śródziemnego. Polityka angielska rządzi bardzo elastycznie pojmowane prawo zabezpieczenia dróg morskich, a w szczególności drogi do Indyj. I wszystkie plany imperialne podciągane są pod ten wspólny mianownik. Klasycznym takim przykładem jest sprawa byłych kolonij włoskich, która dyskutowana była równocześnie w Paryżu i Londynie. Szczególnie jaskrawo odsłania cele polityki angielskiej problem Trypolitanii. Delegat ZSRR wystąpił z wnioskiem oddania mandatu nad tymi terenami Związkowi Radzieckiemu. I co widzimy? Anglia bojąc się możliwości ulokowania Związku Radzieckiego nad brzegiem Morza Śródziemnego, zaproponowała ogłoszenie niepodległości Trypolitanii, kraju, który ani nie jest do tego przygotowany, ani o to nie prosi, ewentualnie oddanie powiernictwa nad Trypolitanią Włochom, dostatecznie na tych ziemiach skompromitowanym i dostatecznie znienawidzonym. Najchętniej jednak powiernictwo nad Trypolitanią sprawowałaby Anglia sama, ale skoro już się to nie da zrobić, niechże więc pozostaną Włosi pod ewentualnym nadzorem Organizacji Narodów Zjednoczonych. W tych wszystkich sprawach Bevin występuje w Paryżu z legitymacją od swoich kolegów, którzy właśnie w tych dniach zakończyli pierwszą część narad dominialnych.

Francja

Nie da się zaprzeczyć, że wyniki referendum ludowego we Francji były wielką niespodzianką dla opinii światowej. Od czasów ostatnich wyborów w październiku ubiegłego roku nauczyliśmy się patrzeć na Francję jak na kraj, gdzie całkowicie decyduje o wszystkim lewica. Zapomnieliśmy widać tylko o jednym; o tym mianowicie, że faktyczna konsolidacja partii socjalistycznej i komunistycznej nastąpiła zaledwie przed kilku tygodniami, wobec czego blok robotniczy nie zdążył rozwinąć dostatecznie silnej agitacji na rzecz projektów, o których miało zadecydować referendum. Nie wolno również zapominać o jeszcze jednej sprawie. W czasie zeszłorocznych wyborów około 5 milionów obywateli wstrzymało się od głosowania. Obecnie blisko milion tych ludzi głosował „nie", gdyż spodziewa się, że nowa konstytucja francuska przekształciłaby kraj burżuazyjno-rentierski w kraj postępu ekonomicznego, doprowadziłaby do upaństwowienia wielkich koncernów i karteli, skutkiem czego należałoby raz na zawsze pożegnać się z dotychczasowym sposobem myślenia i nieróbstwa. Pod hasłem więc niedopuszczenia do dyktatury większości udało się prawicy przeciągnąć na swoją stronę te elementy kolaboracjonistyczne, przesiąknięte duchem Vichy, którym zwycięstwo robotnicze odebrałoby wszelkie złudzenia na dalsze knowania antydemokratyczne. Przesadą jednak byłoby twierdzenie, że zwycięstwo prawicy oznacza w tej chwili zwycięstwo elementów antydemokratycznych. Prawdą zaś jest, że blok antyrobotniczy szermował w agitacji swojej hasłami obrony swobód demokratycznych, tak popłacających w całej Europie w walce ze światem robotniczym. W sumie wynik referendum ocenić należy jako sukces kapitału i karteli, którym na kilka miesięcy udało się uniknąć odroczenia ostatecznej rozgrywki z elementami postępu. A partie lewicowe muszą ten sam czas wykorzystać dla jak najszerszego propagowania idei IV Republiki i jak najściślejszej konsolidacji.

Traktaty pokojowe

Jedną z najłatwiejszych spraw granicznych, z jakimi będą mieli do czynienia ministrowie spraw zagranicznych, mający za zadanie przygotowanie materiałów dla przyszłej konferencji pokojowej, będzie przygotowanie preliminariów do podpisania traktatu z Finlandią. Będzie to sprawa o tyle łatwa, że traktat pokojowy podpiszą z Finlandią tylko dwa państwa, a mianowicie ZSRR i Wielka Brytania. — Głównym jednak kontrahentem, który może rościć sobie większe pretensje, będzie Związek Radziecki, jako państwo, które prowadziło wojnę z Finlandią nie tylko formalnie, ale faktycznie i to w dodatku w czasie, gdy musiało dawać sobie radę z tak groźnym przeciwnikiem, jakim były hitlerowskie Niemcy. Rzecz jasna, że straty materialne, jakie poniósł ZSRR ze strony Finlandii, nie są tak małe, jakby mogło się na pozór zdawać i wynoszą około 14 milionów dolarów samej tylko równowartości wywiezionej przez Finów własności sowieckiej. Jednakże dążąc do jak najszybszego uregulowania stosunków ze swoimi sąsiadami Związek Radziecki zgodził się na odpisanie tej sumy od ogólnej sumy reparacyj, aby w ten sposób przyjść z pomocą rządowi fińskiemu. Poza tym sprawy graniczne między ZSRR i Finlandią uregulowane zostały od razu w chwili podpisania zawieszenia broni tak, że dzisiaj Finlandia ma najmniej kłopotów ze wszystkich państw, które wprzągnięte były do rydwanu niemieckiego i szybko może wkroczyć na drogę odbudowy gospodarczej, zwłaszcza, że po procesie kolaboracjonistycznych ministrów dąży do oczyszczenia atmosfery wewnętrznej i wzbudzenia zaufania u aliantów.

Stosunkowo łatwo osiągnąć się dało porozumienie co do granic Rumunii. W granicach tego państwa pozostanie Dobrudża, do której zawsze rościli sobie pretensje Bułgarzy i którym niemcy ją wspaniałomyślnie ofiarowali za cenę przystąpienia do wojny przeciwko aliantom. Sprawa Siedmiogrodu, o którym już pisaliśmy, jest także jakby załatwiona. Powróci on także do Rumunii mimo słynnego „Schieds spruchu". Natomiast Besarabia i północna Bukowina włączone będą do ZSRR. Otwarta pozostaje na razie kwestia Dunaju i ewentualnego umiędzynarodowienia go. Taki bowiem wniosek wysunęli Bevin i Byrnes. Ponieważ sprawa ta zahacza jednak o prawa innych krajów, leżących nad Dunajem, wobec tego Mołotow zaproponował zwołanie osobnej konferencji w tej sprawie z udziałem zainteresowanych krajów. Do tego czasu problem ten przedyskutują zastępcy ministrów spraw zagranicznych.

Konferencje w Indiach

LONDYN (BBC). — Liga muzułmańska przesłała swoje propozycje w sprawie przyszłego ustroju Indyj brytyjskiej misji rządowej i hinduskiej partii kongresowej. — W niedzielę po południu miała odbyć się szersza dyskusja na ten temat.

Korespondent brytyjski w Indiach Donald Edwards pisze, że konferencje prowadzone pomiędzy misją rządową a przedstawicielami indyjskimi znalazły się obecnie w stadium krytycznym. Poprzednio możliwy był kompromis drogą utworzenia dwóch państw — hinduskiego i muzułmańskiego.

LONDYN (BBC). — Hinduska partia kongresowa oraz liga muzułmańska odbyły osobne posiedzenia przed posiedzeniem wspólnym. Te posiedzenia wspólne obu partyj uważane są za najważniejsze narady w rozważaniach na temat przyszłości Indyj, jakie toczą się obecnie w Simla.

Jutro odbędzie się kolejna konferencja pomiędzy rządową misją brytyjską a przedstawicielami Indyj.

Przywódca hinduski Mahatma Gandhi przeprowadził dłuższą rozmowę z brytyjskim ministrem sir Stafford Cripps'em. — Podczas tej konferencji Gandhi miał się wyrazić: „Atmosfera jest obecnie czysta, a chmury, które mogły przynieść burzę, rozwiały się".

W kwietniu wydobyto 3.742.079 ton węgla

KATOWICE (ZAP). — W ciągu kwietnia b. r. w kopalniach polskiego przemysłu węglowego wydobyto 3.742.079 ton węgla. W porównaniu z marcem (3.771.239 ton) zaznacza się lekki spadek wydobycia, który tłumaczy się mniejszą ilością dni roboczych. Na ogół od Nowego Roku wydobycie utrzymuje się na wyrównanym poziomie. W ciągu minionych 4 miesięcy produkcja kopalni dała w efekcie 14.398.316 ton węgla. W skali rocznej przyniosłoby to ponad 43 miliony ton, jednakże koła węglowe liczą się z dalszym wzrostem wydobycia i z lepszym ogólnym wynikiem rocznym. Gdyby przyjąć za podstawę obliczenia dzienne wydobycia w ciągu kwietnia wynoszące 149.683 tony, otrzymalibyśmy w skali rocznej ok. 45 milionów ton. Zaznaczyć trzeba, że dzienne wydobycie w kwietniu było rekordem w porównaniu z poprzednimi miesiącami i przewyższyło np. przeciętną wydobycia dziennego w marcu o przeszło 4.500 ton.

Niemcy oszustem żywnościowym

POCZDAM (ZAP). — Międzynarodowe raporty o nędzy w Niemczech opierają się tylko na tym, co niemcy ze swej „biedy" pokazują", a przeoczają takie fakty, (o których ZAP już pisał) jak handlowanie wielkimi ilościami żywności na czarnych rynkach oraz przechowywanie dużych zapasów żywnościowych w magazynach, skrzętnie ukrywanych przed okiem sprzymierzonych.

Przypadkiem na taki magazyn wpadła policja w Seeburg, która obserwowała dom znanego hitlerowca Roy'a, w którym schodziło się wielu młodych niemców. Niespodziewana rewizja w tym domu potwierdziła nie tylko przypuszczenia policji, że Roy jest kierownikiem miejscowej tajnej organizacji, ale odkryła też bogaty magazyn żywności. Znaleziono w nim beczki zapraw mięsnych, tłuszczu, konserw żywności, worki pełne żywności oraz kamienne garnki, jak i walizki, przygotowane do wywożenia, napełnione mięsem i wędlinami.

Znalezione zapasy skonfiskowano i oddano do podziału między „głodujące" społeczeństwo.

NORYMBERGA (ZAP). — W czasie procesu przeciw następcy Schachta Funkowi wyszło między innymi na jaw, że Himmler zawarł z Bankiem Rzeszy umowę, dotyczącą przechowywania złota „zdobywanego" przez SS-manów na ofiarach mordowanych w obozach koncentracyjnych. Na skutek umowy SS-mani dostarczyli do Berlina 77 dużych transportów złota, w których były klejnoty oraz złote zęby.

WANDALE GERMAŃSCY W DOMU SPINOZY

AMSTERDAM (ZAP). — Jedna z najcenniejszych holenderskich pamiątek historycznych był dom Spinozy w Hadze, w którym słynny filozof zakończył życie i w którym urządzono jego muzeum. Niemcy dom ten złupili doszczętnie. Już w roku 1941 wywieźli z niego całą bibliotekę i wszystkie obrazy. Taki sam los spotkał dom Spinozy w Rijnsburgu, w którym wielki filozof żył podczas wygnania z Amsterdamu. W wiosce tej Spinoza przebywał trzy lata, zajmując dwa małe pokoiki. Jeden służył mu za pracownię i w nim znajdowała się również podręczna biblioteka filozofa. Zawierała ona cenne druki, między innymi kilka wydań biblii, dzieła Liwiusza, Tacyta, Arystotelesa, Owidiusza, Descartes'a, Macchiawella, Cervantesa i in. Cenne te księgi uległy również barbarzyństwu niemieckiemu.

350.000 NIEMCÓW OPUŚCIŁO POLSKĘ

WARSZAWA (ZAP). — Według ścisłej ewidencji do dnia 28 kwietnia b. r. ze stacji przejściowej w Kaławsku wróciło do Niemiec 202.397 niemców. Z punktu przejściowego w Szczecinie wyjechało do Niemiec do dnia 26 kwietnia 1946 r. — 77.894 niemców.

Począwszy od 1 maja b. r. na terenie Dolnego Śląska akcja repatriowania niemców uległa silnemu wzmożeniu. Od początku maja codziennie opuszczają punkt w Kaławsku trzy transporty kolejowe. — W dniu 6 maja według niedokładnych danych liczba repatriowanych z Polski niemców osiągnęła 350.000.

Usuwanie niemców z terenów polskich odbywa się bez przerwy. Wiadomości o wstrzymaniu tej akcji, kolportowane nie wiadomo przez kogo w różnych okolicach Ziem Odzyskanych — pozbawione są wszelkich podstaw. Repatriowanie niemców będzie trwało tak długo i nieprzerwanie, aż ostatni niemiec opuści Polskę.

MIEJSCE DLA POLAKÓW

ELBLĄG (ZAP). — Według ostatnich danych w mieście zamieszkuje 12.000 Polaków i 8.000 niemców. Ci ostatni w niedługim okresie zostaną wysiedleni. Według pobieżnych obliczeń miasto może wchłonąć jeszcze około 25.000 Polaków.

—o—

KSENOFOBIA W WENEZUELI

NOWY JORK (PAP). — Prasa amerykańska donosi, że w Wenezueli i Kolumbii odbyły się demonstracje młodzieży przeciwko napływowi cudzoziemców do tych krajów. Demonstranci wybili szyby w sklepach, stanowiących własność cudzoziemców. Wielu Polaków poniosło szkody materialne. Prezydent Kolumbii wygłosił przemówienie, w którym apelował do rozbrykanej młodzieży, aby zachowała spokój.

Czy reżim generała Franco zagraża bezpieczeństwu?

9 punktów Komitetu Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (SAP). — Komitet Rady Bezpieczeństwa O. N. Z. dla zbadania stosunków w Hiszpanii, przedstawił program, który zawiera 9 punktów na podstawie których zbierane będą materiały dla rozważenia tego zagadnienia.

Punkty te brzmią następująco:

1) Źródło, charakter, struktura i dążenia reżimu Franco oraz stopień zagrożenia systemu bezpieczeństwa ONZ przez ten reżim.

2) Stanowisko Franco w czasie wojny.

3) Zbadanie sprawy azylu, udzielanego przez Franco niemieckim technikom, agentom i przestępcom hitlerowskim oraz sprawa kapitałów niemieckich w Hiszpanii.

4) Hiszpańskie siły zbrojne, ich strategiczne zamiary oraz działalność.

5) Produkcja uranium i materiałów wojennych, bazy i urządzenia morskie, lotnicze i wojsk lądowych; wynalazki oraz prace nad zużytkowaniem energii atomowej i innymi wynalazkami wojennymi.

6) Prześladowanie republikanów i innych przeciwników politycznych.

7) Więzienie przez władze reżimu Franco obywateli innych krajów.

8) Profaszystowska działalność Falangi i innych partii na zewnątrz Hiszpanii.

9) Międzynarodowe konsekwencje, wynikające z istnienia reżimu Franco.

Komitet zawiadamia, że zostały wysłane noty do wszystkich narodów zjednoczonych, by przysłały one swoje materiały, zawierające dowody, dotyczące wymienionych 9-ciu punktów.

Komitet zbierze się w piątek rano na zamkniętą sesję. Raport Komitetu winien być dostarczony Radzie Bezpieczeństwa do dnia 31 maja r. b.

PREMIER GIRAL UDAŁ SIĘ DO NOWEGO JORKU

PARYŻ (PAP). — Jak komunikuje radio paryskie dr. Jose Giral, premier republikańskiego rządu hiszpańskiego udał się samolotem z Paryża do Nowego Jorku. Giral zamierza wystąpić przed Radą Bezpieczeństwa ONZ w sprawie reżimu generała Franco w Hiszpanii, udowadniając, że zagraża on pokojowi światowemu.

Powołanie Państwowej Rady Walki z Alkoholizmem

Warszawa (SAP) — Ostatnio powołana została do życia z inicjatywy i poparcia tow. Premiera Osóbki-Morawskiego Państwowa Rada Walki z Alkoholizmem.

Państwowa Rada będzie organem doradczym i opiniodawczym w zakresie wszelkich zagadnień związanych ze zwalczaniem tej naszej wielkiej plagi społecznej, która narodowi naszemu wyrządza tak wielkie szkody.

Rada przedkładać ma Rządowi wszelkie projekty ustaw, dotyczących jej działania. W skład Rady wchodzą z urzędu Ministrowie resortów specjalnie zainteresowanych.

O konieczności powołania Rady mówił tow. Premier podkreślając konieczność wciągnięcia do pracy związków zawodowych, organizacji oświatowych młodzieżowych, a w pierwszym rzędzie kobiecych.

Premier stwierdził, że do zagadnienia alkoholizmu podchodzić należy bardzo realnie i ostrożnie. Należałoby najpierw wprowadzić coś w rodzaju kontroli i ograniczenia spożycia i dążyć do zlikwidowania wszelkiego rodzaju karczm, w których panuje atmosfera upicia do ostateczności, gdzie prowokuje się do wypicia jak największej ilości trunku.

Podczas wojny plaga ta pogłębiła się znacznie Wskazuje to na to, że sprawę walki z alkoholizmem należy postawić jako wielkie zagadnienie państwowe — na wielką skalę. Wygramy tę wojnę tak, jak wygraliśmy wojnę z niemcami — zakończył tow. Premier.

Tow. Rusinek w imieniu KCZZ życzył Radzie jak najlepszych wyników pracy, deklarując całkowite poparcie zorganizowanych w jednolitych związkach zawodowych mas pracujących.

Z kolei zabierali głos: red. Szymański, jeden z współinicjatorów Rady, fanatyczny bojownik w walce z alkoholizmem, podkreślając konieczność użycia radykalnych, a jednocześnie nowych środków oraz wskazując na słabą i bezskuteczną działalność w tym kierunku naszego społeczeństwa sprzed wojny. Brak poparcia i zrozumienia ze strony ówczesnego rządu był również przeszkodą.

Przedstawiciel Min. Zdrowia przyjął z uznaniem wyniesienie tego zagadnienia ponad ramy jednego ministerstwa i wskazał na konieczność stworzenia sieci poradni dla alkoholików, których należy leczyć ambulatoryjnie.

W dyskusji zastanawiano się nad sprawą, czy sprzedażą alkoholu powinny zajmować się spółdzielnie i podkreślano, iż należy dążyć, aby w przyszłości osoby prywatne nie czerpały nadmiernych dochodów z pośrednictwa w handlu alkoholem.

Ob. Beloński, Prezes Centr. Kom. Op. Społecznej stwierdził, iż obecnie na opiekę społeczną wydaje się olbrzymią sumę pół miliarda złotych. O ileby ta suma była mniejsza, gdyby sprawa walki z alkoholizmem była postawiona właściwie...

Do Komisji Organizacyjnej Państwowej Rady powołano m. in. min. tow. Matuszewskiego, min. Putka, min. Świątkowskiego, prof. dr. M. Michałowicza, prof. W. Chodźko, red. J Szymańskiego i innych.

Rejestracja papierów luksemburskich

Wszystkie Oddziały Narodowego Banku Polskiego przeprowadzają rejestrację papierów wartościowych luksemburskich publicznych i prywatnych, wydanych na okaziciela, a znajdujących się w posiadaniu osób zamieszkałych w Polsce.

Bliższych informacyj udzielają Oddziały Narodowego Banku Polskiego w Polsce.

Wpisy do Gimnazjum i Liceum Handl.

Wpisy do Gimnazjum i Liceum Handlowego Stow. Kupców Polskich w Częstochowie. ul. Handlowa 14, przyjmuje sekretariat Szkoły, codziennie od 8-ej — 15-ej do dnia 1 czerwca b. r.

Nowe Koła szkolne Ligi Morskiej

W wyniku prowadzonej akcji organizacyjnej przez Ligę Morską na terenie szkolnictwa, mamy do zanotowania nowopowstałe Koło Szkolne L. M. przy Szkole Pow. Nr 20 — Raków i Koło Szkolne L. M. przy Szkole Powszechnej w Mirowie.

W wyniku prowadzonej pracy organizacyjnej przez Ligę Morską na terenie szkolnictwa mamy do zanotowania nowopowstałe Koła szkolne L. M. przy Szkole Powszechnej SS. Zmartwychwstania Pańskiego, Szkołach Powszechnych Nr. 12 i Nr. 14.

Cukier nie podrożeje!!!

W ostatnich dniach daje się zauważyć tendencja spekulacyjna do podniesienia ceny za cukier zarówno w hurcie, jak i w detalu. Tendencję tę spekulanci tłumaczą plotką, jakoby Rząd miał zamiar podnieść cenę za cukier.

Wobec powyższego Polska Agencja Prasowa PAP jest upoważniona do urzędowego stwierdzenia, że Rząd nie nosi się z zamiarem podniesienia ceny za cukier i że będzie pociągał do odpowiedzialności tych wszystkich, którzy przyczyniają się do wzrostu ceny za ten artykuł nieodzownej potrzeby.

Centrala Handlowa Przemysłu Cukierniczego w Warszawie sprzedaje cukier dla hurtowników, jak dotychczas bez ograniczeń ilościowych i po cenach niezmienionych.

Funkcjonariusze dawnej policji muszą zrehabilitować się

Komisja Rehabilitacyjno - Kwalifikacyjna dla b. funkcjonariuszy P. P. podaje do wiadomości, że termin składania wniosków o rehabilitację upływa — dla osób przebywających w kraju — z dniem 1 lipca b. r. Do składania wniosków obowiązani są wszyscy byli funkcjonariusze P. P., którzy pełnili służbę do 1 września 1939 r. oraz wszyscy b. funkcjonariusze t. zw. policji granatowej, którzy pracują lub zechcą pracować w przyszłości w służbie państwowej, samorządowej, w przedsiębiorstwach państwowych lub pod zarządem państwowym oraz we wszystkich innych instytucjach lub zakładach publicznych. Dla b. funkcjonariuszy P. P., przebywających poza granicami kraju, termin składania wniosków przedłuża się na okres 6 tygodni od chwili powrotu do Polski.

Komisja przypomina, że do wniosku o rehabilitację należy dołączyć 3 fotografie, życiorys z uwzględnieniem dokładnego przebiegu służby przed wojną i w okresie okupacji, dokładne dane poszczególne, referencje kilku wiarygodnych osób, względnie instytucji publicznej lub organizacji zawodowej, społecznej lub politycznej.

Tajemnicze zaginięcie

(j) Grabałowska Maria zamieszkała w Częstochowie Al. Najśw. Marii Panny Nr 33, zameldowała o zaginięciu swego męża Antoniego ur. 1887 r., który wydalił się w niewiadomym kierunku i dotychczas nie powrócił.

LISTY DO REDAKCJI

Otrzymaliśmy list następującej treści:

Obywatelu, Redaktorze!

W myśl zasady, że każdy obywatel państwa powinien w miarę swoich sił i możliwości dopomagać w budowie Polski, pragnę i ja za pośrednictwem „Głosu Narodu" dodać swoją cegiełkę do tej budowy.

Ludność polska przez szereg lat tak wiele wycierpiała przez wrogie zarządzenia, że ma prawo teraz żądać od swoich władz zarządzeń lepszych, bardziej ludzkich.

O czym chcę pisać? Najpierw o wydawaniu kartek żywnościowych. Ten skomplikowany i zawiły sposób wydawania kartek, stał się źródłem udręki nieznośnej dla wielu obywateli, a szczególniej dla tych, których jak mówi Makuszyński „Pan Bóg domem pokarał". Zaczyna się od poszukiwania wykazów. Najpierw obywatel dowiaduje się, że druków nie ma. Później, że będą jutro lub pojutrze. Wreszcie po kilku dniach druki otrzymuje. Jeżeli może, wypisuje sam, a jak nie, to wypisuje panienka urzędująca na podwórku, oczywiście nie darmo. Tam pierwsza kolejka. Teraz jeżeli jest spryciarzem, lub ma znajomości w danym urzędzie, może w jednym dniu załatwić sprawę. Może to również zrobić sympatyczna panienka. Jeżeli zaś nie należy do society, to marna jego dola. Kilka dni będzie musiał stracić w kolejce zanim otrzyma wreszcie kartki wymienne. Później znów takie samo wystawanie przy zamianie kartek wymiennych na kartki żywnościowe. To kilkudniowe wystawanie w kolejce z nadzieją, ale bez pewności załatwienia sprawy doprowadza ludzi do stanu zupełnego wyczerpania. Ludzie przyzwoici stają się niegrzeczni, ordynarni, a nawet brutalni. Milicjanci też mają nerwy. Z początku starają się zachowywać grzecznie. Państwo będą łaskawi się nie pchać, proszę za kolejką. W dwie godziny później: Gdzie pani lezie, a pan po co się pcha? W końcu: bydło nie ludzie! Idź pan do cholery, kiedy mówię panu delikatnie! Cały repertuar Wiecha.

Czy istotnie tak musi być? Nie. Trzeba tylko chcieć, a można usunąć wiele niepotrzebnych niedogodności i uczynić mniej przykrym obowiązek wykupywania kartek.

Druga sprawa jest następującą: Już przeszło rok, jak władze wydały odezwę do społeczeństwa w sprawie zbierania odpadków, starzyzny, szmelcu, szkła i t. p. Ta sama odezwa była wystosowana do młodzieży szkolnej, umieszczona jako nakaz wychowawczy w książkach naukowych Zachodzi pytanie: czy Polska jest już tak bogata, że może sobie pozwolić na marnowanie szmelcu wartości setek milionów złotych, czy też tak trudno zorganizować skład starzyzny w Częstochowie?

Mam przeświadczenie, że Polska potrzebuje surowców, ale przede wszystkim potrzebuje dobrze wychowanych, pracowitych, zdolnych i ofiarnych obywateli. Należy więc dbać o wychowanie społeczeństwa, a szczególnie młodzieży szkolnej. Świecić przykładem i traktować wychowanie z powagą.

Marian Misiorowski

—o—

Rozdział nasion dla ogródków działkowych

Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zakończyło akcję rozdziału nasion na ogrody działkowe i pomocnicze. Zakupiono w kraju za pośrednictwem Państwowych Zakładów Hodowli Roślin w Warszawie i rozdzielono 48.200 kg. nasion różnych warzyw.

Z nasion UNRRA na ogrody działkowe skierowano 33.132 kg. nasion grochu i fasoli, 4.000 kg. kukurydzy oraz 2.316.25 kg. nasion różnych warzyw. Poza tym z dostaw duńskich rozdzielono 1.605 kg. nasion kapustnych.

Łącznie zatem w roku bieżącym rozdzielono na ogrody działkowe i pomocnicze 89.253,25 kg. nasion po cenach stanowiących zaledwie ułamek cen wolnorynkowych.

Nasiona te stanowią dużą pomoc dla posiadaczy działek, tak ze względu na ich przystępną cenę, jak ogólny brak nasion w kraju.

Kronika miejscowa

Komunikat Miejskiego Komitetu PPOK

Kasy Urzędów Skarbowych i wszystkie banki w Częstochowie w okresie od dnia 14-go do 18-go maja b. r. będą przyjmowały subskrypcję P. P. O. K. w godzinach od 8-ej do 18-ej, a w dniu 19 maja, to jest w niedzielę, od godz. 12-ej do 18-ej.

Wszyscy subskrybenci powinni subskrybować pożyczkę w tych placówkach subskrypcyjnych, w których uskutecznili przedpłaty na pożyczkę.

*

W związku z otwarciem subskrypcji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju w dn. od 14-go do 18-go maja Komunalna Kasa Oszczędności powiatu częstochowskiego w Częstochowie czynna będzie bez przerwy od godz. 9-ej do 19-ej w celach załatwiania subskrybentów. W niedzielę 19 maja od godz. 12-ej do 18-ej.

Rewindykacja mienia wywiezionego przez niemców

Polska Misja Restytucyjna, działająca jako placówka Biura rewindykacji i odszkodowań wojennych przy Centralnym Urzędzie Planowania rozpoczęła działalność rewindykacyjną w angielskiej strefie okupacyjnej w Niemczech. Odnalezione zostały i zabezpieczone urządzenia następujących fabryk, wywiezionych przez niemców: Gumownia w Trzebini, firma Gentelman w Łodzi, firma Union Textile w Częstochowie, oddział „Społem" w Warszawie, rafineria nafty w Jedliczu i Krośnie.

W niedługim czasie maszyny te zaczną nadchodzić do kraju.

Zjazd Przedstawicieli Izb Przemysłowo-Handlowych w Łodzi

W dniach 7 i 8 maja b. r. odbył się w Łodzi Zjazd przedstawicieli Izb Przemysłowo-Handlowych z udziałem ob. ob.: dyrektora Departamentu Przemysłu Miejscowego Z. Ehrenberga, Generalnego Komisarza Premiowej Pożyczki Odbudowy dyr. Kościńskiego oraz szeregu wyższych urzędników Ministerstwa Przemysłu i Ministerstwa Aprowizacji i Handlu oraz Centralnego Urzędu Planowania. Zjazd poświęcił szczególną uwagę zagadnieniom gospodarczym Ziem Odzyskanych, a w szczególności okręgu Pomorza Zachodniego. W licznych wypowiedziach szeroko omówiono wiele zagadnień, które wymagają rozwiązania. — Stwierdzono przy tym, że inicjatywa prywatna wykazała duże zrozumienie potrzeb państwowych, szczególnie doniosłych na tym odcinku.

Po wysłuchaniu przemówienia Generalnego Komisarza Pożyczki Odbudowy dyr. Kościńskiego Zjazd powziął rezolucję wyrażającą uznanie dla obywatelskiego stanowiska sektora prywatnego i wzywającą, aby wszyscy kupcy i przemysłowcy dokonali wpłat w pierwszym dniu po otwarciu pożyczki. Zjazd powołał do życia Międzyizbowe Biuro dla Spraw Gospodarki Planowej i przeprowadził wstępną dyskusję nad zagadnieniami reorganizacji ustroju samorządu gospodarczego. Liczna obecność przedstawicieli Władz Państwowych, jak i atmosfera obrad i treść dyskusji i uchwał Zjazdu świadczą o coraz większym synchronizowaniu się działalności sektora prywatnego z pozostałymi sektorami gospodarczymi. Z ramienia Izby Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie wzięli udział w Zjeździe prezes inż. Kanczewski, dyrektor dr. Braun oraz kierownicy wydziałów mgr Jezierska i mgr Święcicki.

Echa decyzji Ministra Adm. Publ. w sprawie lokalu Biblioteki Miejskiej

Nauczycielstwo i młodzież miasta Częstochowy wysłało do Ministra Administracji Publicznej telegram następującej treści:

Do Ministra Administracji Publicznej.

Nauczycielstwo oraz młodzież miasta Częstochowy przesyła Ob. Ministrowi najserdeczniejsze podziękowanie za utrzymanie Biblioteki Miejskiej w jej dotychczasowym lokalu przy Alei Najśw. Maryi Panny 22. Pragniemy dodać, iż decyzję tę Ob. Ministra przyjęliśmy z wielką ulgą i głęboką wdzięcznością. — Bronisław Klimczak, prezes Oddz. Grodzkiego Z. N. P. w Częstochowie. Hyla Władysław, przewodniczący Międzyszkolnej Komisji Porozumiewawczej w Częstochowie.

Ustawa o referendum ludowym

Ukazał się Nr. 15 Dziennika Ustaw R. P., zawierający ustawę z dnia 27 kwietnia 1946 r. o głosowaniu ludowym oraz ustawę z dnia 28 kwietnia 1946 r. o przeprowadzeniu głosowania ludowego. W numerze tym, jako załącznik do ustawy z dnia 28 kwietnia 1946 r., znajduje się wzór karty do głosowania ludowego, zawierającej następujące pytania:

a) czy jesteś za zniesieniem senatu?

b) czy chcesz utrwalenia w przyszłej konstytucji ustroju gospodarczego, wprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienia podstawowych gałęzi gospodarki krajowej z zachowaniem ustawowych uprawnień inicjatywy prywatnej?

c) czy chcesz utrwalenia zachodnich granic państwa polskiego na Bałtyku, Odrze i Nisie Łużyckiej?

W wymienionym Dzienniku Ustaw znajduje się ponadto ustawa z dnia 28 kwietnia 1946 r. o obywatelstwie państwa polskiego osób narodowości polskiej, zamieszkałych na obszarze Ziem Zachodnich.

W tymże Dzienniku Ustaw znajdują się dwa dekrety: z dnia 5 kwietnia 1946 r. o poborze rekruta oraz z dnia 9 kwietnia 1946 r. o zmianie prawa o wykroczeniach.

Przykład godny naśladowania

Pracownicy Huty „Częstochowa" w Częstochowie-Raków, spełniając obywatelski obowiązek, w zrozumieniu wielkich potrzeb Państwa, przeznaczyli mocą uchwały Ogólnego Zebrania w dniu 29 kwietnia przyznany im przez Min. Przem. Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego w Katowicach fundusz na poczęstunek w dniu święta hutniczego św. Floriana — 5-go maja r. b. na następujące cele:

na wdowy i sieroty po zamordowanych i wywiezionych przez niemców	zł 54.000
na szkołę Nr. 19 w Rakowie	zł 12.000
na szkołę Nr. 20 w Rakowie	zł 12.000
na bibliotekę dla prac. Huty	zł 15.000
na subsydium dla niezamożnych akademików z Rakowa	zł 7.000
na odbudowę Warszawy	zł 20.000
na sieroty Przysiółka Mostowego w Kieleckim	zł 10.000
na subskrypcję Pożyczki O. K.	zł 20.000
Razem	zł 150.000

Poszukiwania P. C. K.

P. C. K. Oddział w Częstochowie poszukuje: Włodarskiej Ireny, dla której jest druczek zagraniczny od Huberta Wypiora, Zofii Strzeleckiej z ul. Olsztyńskiej Nr. 27, Wróbel Jadwigi z ul. Kamiennej 9, Kobułkiewicza Władysława, z zawodu szewca, III Aleja 23, Ilczyszyna Bronisława, Miriam Laszczyńską, przebywającą w Niemczech pod nazwiskiem Rysi Henschel, F. Pieniaka, Antoninę Ryńską, Wacława i Tomasza Kłobuszewskich, Jerzego Ryńskiego, Józefę i Antoniego Stępniów, Zatala (brak imienia), Stanisława Rybickiego, Józefę Szmar oraz rodziców Mirka Kuźnickiego.

—o—

Wyjaśnienie

W recenzji „Z jubileuszu 30-lecia pracy aktorskiej i reżyserskiej Dyr. T. Krotke", umieszczonej w Nr. 118 naszego pisma chochlik drukarski spłatał nam figla. — Po słowach „Dzieje kultury polskiej" A. Brücknera powinno być „od wiceprezyd. D. Kapalskiego, nacz. A. Wysokińskiego i nacz. B. Stali". Słów „Dzień kultury polskiej" w tekście recenzji w ogóle nie było i dostały się do niej tylko przez niedopatrzenie zecera.

Z notatnika obywatelskiego:

Nie zwlekaj, dziś jeszcze subskrybuj PPOK

Kronika kielecka

Miejski Ośrodek Zdrowia w nowym gmachu

Miejski Ośrodek Zdrowia w Kielcach, który w czasie ofensywy został bardzo poszkodowany, po półtorarocznych staraniach otrzymał gmach. Prace nad zainstalowaniem urządzeń, zorganizowaniem przychodni przeciwjagliczej i przeciwgruźliczej, ambulatoriów, stacji opieki nad Matką i Dzieckiem, prowadzone są z pośpiechem, aby wreszcie Kielce otrzymały wzorowy i nowoczesny Ośrodek Zdrowia. (Z)

Uruchomienie państw. kursu przysposobienia budowlanego w Kielcach

W dniu 29 kwietnia b. r. przy osobistym udziale wojewody kieleckiego mjr. E. Wiślicza oraz przedstawicieli Wydziału Odbudowy, Zw. Samopomocy Chłopskiej i Kuratorium nastąpiło w Kielcach otwarcie państwowego kursu przysposobienia budowlanego. Na kurs zgłosiło się 100 kandydatów z poszczególnych powiatów.

Podczas otwarcia głos zabrał ob. wojewoda, zagrzewając kursistów do wytężonej pracy i pilnej nauki. Po skończonej części oficjalnej, słuchacze udali się do internatu przygotowanego dla nich przy ul. Karczówkowskiej, podczas gdy goście zwiedzili nowourządzony gmach szkoły. Jest to budynek, odremontowany nakładem poważnych kapitałów, przydzielonych specjalnie na szkołę budowlaną. Znajduje się tu 5 sal, umeblowanych nowym sprzętem szkolnym. Program nauki zbliżony jest charakterem do programu szkół techniczno-budowlanych. Absolwenci, po ukończeniu tych kursów staną się pomocnikami techników, a ci, którzy wykażą wybitne zdolności, mogą zostać nawet technikami budowlanymi. (Z)

Pobór rekrutów w Kielcach

Rejonowa Komisja Uzupełnień w dniach od 21 kwietnia do 1 maja przeprowadziła pobór nowych roczników do służby wojskowej.

Dzięki pomocy i poparciu Tow. Przyjaciół Żołnierza, Woj. Urzędu Informacji i Prop. i P. C. K., poborowi zgłaszający się na komisję lekarską, otrzymywali całodzienne utrzymanie, noclegi i rozrywki kulturalno-oświatowe. Szczególnie wiele pracy włożyły siostry P. C. K., organizując stronę techniczną, związaną z wyżywieniem rekrutów. Wśród poborowych panował nastrój beztroski i pogodny. Bardzo wielu ochotników zgłosiło się do marynarki polskiej. (Z)

Kursy dla nauczycieli niekwalifikowanych

Ze względu na brak nauczycieli dyplomowanych, władze szkolne zmuszone są zatrudnić nauczycieli niekwalifikowanych, aby choć częściowo zapełnić braki w szkolnictwie powszechnym. Dla tych właśnie nauczycieli co pewien czas, przy Państwowym Pedagogium w Kielcach, odbywają się kilkudniowe kursy. Ostatni kurs, jaki się odbył w Kielcach przy końcu kwietnia, liczył 120 osób. (Z)

2 tysiące ludzi ofiarami min

Według oficjalnych statystyk, na terenie powiatu opatowskiego, w czasie rozminowywania pól, zginęło 2,000 ludzi, a 5,000 pozostało kalekami. Straty w całym województwie są o wiele większe, lecz jeszcze nie dokładne. (Z)

Odczyt o drukach częstochowskich

W związku z majowym obchodem Święta Książki, prof. Bolesław Stala wygłosił odczyt o drukach częstochowskich.

Najdawniejszą drukarnią w Częstochowie była oficyna OO. Paulinów na Jasnej Górze, która rozpoczęła swoją działalność w 1618 r. Drukowano tam dzieła polityczne, historyczne, teologiczne i lekarskie. Najstarszy druk, zachowany na terenie Częstochowy, pochodzi z 1694 r. Jest to „Nowa Gigantomachia" ks. Augustyna Kordeckiego w t. zw. „wydaniu królewskim". Wydawnictwa jasnogórskie odznaczały się staranną szatą graficzną. Ilość dzieł wydanych dochodzi do 1.000 pozycji. Niektóre dzieła osiągnęły po 100 wydań.

W r. 1864 po Powstaniu Styczniowym rząd carski zamknął drukarnię jasnogórską.

Z późniejszych drukarni zasługują na uwagę w w. XIX: Drukarnia Udziałowa, Wilkoszewski i Święcki. Najruchliwszą była firma Gmachowski, która położyła duże zasługi przez wydawnictwa z najrozmaitszych dziedzin. Między innymi wydała prace Kridla, Wyspiańskiego, dr. Biegańskiego.

Firma Nagłowski między innymi wydała we własnej drukarni „Przewodnik po Jasnej Górze" Jędrzeja Zapomnianego. Obecnie ma w przygotowaniu monografię o Jasnej Górze O. Alfonsa Jędrzejewskiego i wspomnienia z Oświęcimia Kossak-Szczuckiej. Firma Sowier wydała po wojnie „Zasady nauczania" prof. Bogdana Nawroczyńskiego. Stawarz (Księgarnia Katolicka) wydał między innymi „Antygonę" Sofoklesa. Ma w przygotowaniu cały szereg lektur szkolnych.

Przechodzimy do gazet i czasopism. — Jednym z najstarszych periodyków Częstochowy był „Dzwonek Częstochowski" (1900 — 1914). Następnie „Goniec Częstochowski", wychodzący przeszło 30 lat, aż do okupacji. Przed wojną również wychodziło w Częstochowie doskonale redagowane pismo młodzieżowe „Świat Szkolny". Dwa czasopisma: „Drugi Tor" i „Czasópismo Literackie" reprezentowały dwa odmienne kierunki. Wreszcie Towarzystwo Popierania Kultury Regionalnej wydało przed wojną dwa tomy „Ziemi Częstochowskiej", zawierające cenne badania naukowe nad tą częścią kraju.

Przeglądem obecnej prasy i czasopism częstochowskich zakończył prelegent swoją ciekawą pogadankę. S. P. O.

Światowe rekordy lekkoatletyczne kobiet

Rekordy pań w lekkoatletyce nie zmieniły się ostatnio tak, jak to ma miejsce w konkurencjach męskich. Oto tabela rekordzistek świata: Biegi: 100 m — Blankers (Holandia) 10,8 s. 110 m — Stephens (USA) 11,5 s., 20 0m. — Walasiewiczówna (Polska) 23,6 s., 220 y — Walasiewiczówna (Polska) 24,3 s., 800 m — Larsson (Szwecja) 2:13,8 min., 880 y — Hallow (Anglia) 2:19,7 min., skok wzwyż — Blankers (Holandia) 1,71 mtr(!) wdal — Blankers (Holandia) 6.25 mtr(!), sztafeta 4x100 — Holandia 48,8 s., 4x200 — Holandia 1:41 min., 3x800 — Francja 7:15,8 min.

*

— Międzynarodowa Federacja Lekkoatletyczna nadesłała od przyjaciół szwedzkich nowy i pierwszorzędnej jakości sprzęt sportowy dla polskich lekkoatletów (7 dysków, 7 oszczepów, 3 stopery i 3 taśmy).

*

Obecny Zarząd CTC i M pracuje w składzie: prezes — ob. Jan Piątkiewicz, wiceprezes — ob. Tadeusz Tomżyński, sekretarz — ob. Julian Kuźnicki, skarbnik — ob. St. Tomzik, zastępca — ob. Janina Bielecka, gospodarz — ob. Zenon Bielecki, zastępca—ob. Gorzelak, kapitan kolarzy— ob. Jan Trynkiewicz, kapitan motocyklistów — ob. Tadeusz Tomżyński, komisja rewizyjna — ob. inż. Łosiewicz i ob. Władysław Reterski.

Z szybownictwa

We Wrocławiu na terenie Uniwersytetu i Politechniki utworzono Akademicki Klub Lotniczy Aeroklubu Dolnośląskiego z sekcjami: lotnictwa motorowego, szybowcowego, skoków ze spadochronem oraz sekcję modelarstwa lotniczego z placówką naukową, doświadczalnej budowy płatowców, maszyn bezsilnikowych i meteorologii szybowcowej. Poza tym zorganizowano teoretyczny kurs szybowcowy, który ukończyło 70 studentów oraz członków Akademickiego Klubu Lotniczego. Oprócz członków zwyczajnych, klub posiada kilkudziesięciu pilotów szybowcowych. Wkrótce Aeroklub Dolnośląski w porozumieniu z AKL ma uruchomić szkołę szybowcową w Sobótce; zorganizowany zostanie również 4-tygodniowy praktyczny kurs w Gronowie oraz teoretyczny kurs szybowcowy dla uczniów liceum technicznego i całej ludności Wrocławia.

Co kraj, to pogląd

Associated Press donosi z Melbourne, że wpływowe osobistości życia sportowego Australii przeciwstawiają się wznowieniu Igrzysk Olimpijskich. Zastępca przewodniczącego związku pływackiego oświadczył: „Mam nadzieję, że Olimpiady nie będą wprowadzone na nowo, są one bowiem niczym innym, jak propagowaniem walki ludów". Redaktor dziennika „Melbourne Herald" dowodzi: „Dużo ludzi wierzy, iż w najbliższej przyszłości świat porozumie się wzajemnie i bez Igrzysk Olimpijskich".

Jak widzimy, pogląd antypodów różni się zasadniczo od naszego.

*

— W zawodach lekkoatletycznych na Śląsku, odbytych w niedzielę, brało udział 20-tu uczniów, którzy osiągnęli dobre wyniki, a nawet kilka zwycięstw.

*

— Reprezentacyjna drużyna Czechosłowacji, która zdobyła w Genewie mistrzostwo Europy w koszykówce na rok 1946, została zaproszona na 2-miesięczne tournée do Stanów Zjednoczonych A. P., gdzie ma się spotkać z najlepszymi zespołami tamtejszych uniwersytetów.

*

— Na zawodach lekkoatletycznych w Katowicach Kozubek z Pogoni rzucił młotem 48 mtr 25 cm, co jest najlepszym tegorocznym osiągnięciem w Europie.

Korespondenci Polskiego Radia

Pragnąc nawiązać jak najbliższy kontakt ze słuchaczami Biuro Studiów P. R. postanowiło zwrócić się do radiosłuchaczy z prośbą o podjęcie się roli stałych korespondentów radiowych. Zadaniem ich byłoby nadsyłanie pod adresem Biura Studiów P. R., w sposób możliwie systematyczny (raz w miesiącu) wszelkiego rodzaju uwag, spostrzeżeń, krytyk i propozycji w związku z programem radiowym.

Funkcje stałych korespondentów są honorowe, nazwiska zaś ich mogą być ogłaszane — zależnie od życzenia zainteresowanych w radio.

Osoby, które zechciałyby podjąć się roli stałych korespondentów proszone są o nadesłanie pod adresem Polskiego Radia w Warszawie, Biuro Studiów, Koszykowa 8, odpowiedniego zgłoszenia, po otrzymaniu którego Biuro Studiów P. R. prześle korespondentowi krótką instrukcję, regulującą sposób nadsyłania uwag.

—o—

Mickiewicz w literaturze czeskiej
Odczyt w Klubie Literackim

Dnia 16 b. m. o godz. 19-ej w sali Biblioteki Miejskiej im. dr. W. Biegańskiego, Aleja N. M. Panny 22, prof. Wójcicki wygłosi odczyt p. t. „Mickiewicz w literaturze czeskiej".

Repertuar Teatrów Miejskich

TEATRY MIEJSKIE

Sala duża

„Nitouche" — operetka w 4 aktach Herve'go dla pracującej inteligencji.

Dziś we wtorek, 14 b. m. oraz jutro w środę 15 bm. o godz. 19-ej operetka w 4 aktach p. t. „Nitouche".

Przedstawienia te zostały częściowo zakupione przez Wydział Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego dla pracującej inteligencji.

Pozostałe bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 14-ej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21-61.

Sala kameralna

Dziś przedstawienie zawieszone

W przygotowaniu „Powrót", powojenna, o tendencjach społecznych sztuka w 3 aktach pióra J. Mayena w reżyserii A. Kwiatkowskiego.

Program rozgłośni polskich

WTOREK — 14 MAJA

11.57 — 12.05 — Sygnał czasu i Hejnał. 12.05 — „Na ziemiach odzyskanych". 12.20 — Pieśni Brahmsa. 12.40 — Z życia narodów słowiańskich. 12.50 — Muzyka obiadowa. 13.50 — „10 minut poezji". 14.00 — Dziennik popołudniowy. 14.30 — Informacje ogólnopolskie 16.00 — „Jak powstał pierwszy list" — słuchowisko. 16.25 — Utwory klarnetowe. 16.40 — Sprawozdanie Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce. 16.55 — Reportaż. 17.10 — Koncert muzyki lekkiej P. R. 17.50 — „Odbudowujemy Warszawę". 17.55 — Audycja wojskowa. 18.10 — „Podkrakowskie namówiny". 18.30 — Nauka przy głośniku. 19.00 — Kwartet d-moll Schuberta „Śmierć i dziewczyna". 19.30 — Dziennik wieczorny. 20.00 — Koncert popularny Orkiestry Symfonicznej P. R. 20.45 — Próba generalna w „Radio" — słuchowisko. 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą! 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 22.00 — Muzyka taneczna. 23.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.25 — Program na jutro. 23.35 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 24.00 — Hymn.

ŚRODA — 15 MAJA

16.00 — Opowiadanie dla dzieci młodszych p. t. „Święta Zofia pączki rozwija". 16.10 — „Słuchajmy muzyki". 16.40 — Audycja dla młodzieży. 16.55 — Portrety pisarzy — „Maria Dąbrowska". — pogadanka 17.10 — Recital skrzypcowy E. Umińskiej. 17.40 — Muzyka. 17.30 — „Odbudowujemy Warszawę". 17.55 — Audycja wojskowa p. t. „I Gwardia Armii Ludowej". 18.10 — Reportaż dźwiękowy 16.25 — Pogadanka sportowa. 18.30 — Nauka przy głośniku. 19.00 — Audycja Chopinowska. 19.30 — Dziennik wieczorny. 20.00 — Koncert Zwiększonej Orkiestry Polskiego Radia. 20.45 — „Podróżny i miłość" — słuchowisko wg Pawła Moranda. 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 22.00 — Koncert muzyki rozrywkowej. 22.30 — Muzyka taneczna z płyt. 23.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego 23.25 — Program na jutro. 23.35 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 24.00 — Hymn.

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel. 2245 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstoch. pod dyr. mgr. W. Nowickiego.